

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
(за інтернет-ресурсами)

08.04.2026

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[«Зробити так, щоб українська молодь зростала на українських сенсах, а не на чужих нарративах»: Бережна про «Тисячovesну». – Суспільне Культура](#)

[Державна програма «Тисячovesна»: хто може податися та які терміни. – Закревська Оля](#)

[Мінкульт оновив правила для історичних населених місць. – Віра Перун](#)

[«Гроші є, але не зрозуміло куди вони підуть»: директорка Українсько-го культурного фонду про недофінансування. – Володимир Тунік-Фриз](#)

[Нацбанк випустив нову срібну монету у формі великодньої писанки. – Микита Кишиневський](#)

До 40-річчя Чорнобильської катастрофи

[У Carnegie Hall відбудеться концерт до 40-х роковин Чорнобиля на підтримку української культури. – Катерина Гладка](#)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

[Мінкульт створив експертну раду з питань формування державної інформаційної політики. – Валерія Буняк](#)

[Представництво ЄС оголосило конкурс відео про європейське май-бутнє України для творців контенту і блогерів. – Валерія Буняк](#)

[«Уламки реальності». Як «Східний варіант» працює з джерелами й аудиторією на окупованих територіях. – Ірина Семенюта](#)

[Росія поширила сотні антиукраїнських матеріалів у 35 франкомовних медіа Західної Африки, – France 24. – Валерія Буняк](#)

Регіональна культурна політика, культурно-мистецькі ініціативи громад

[Mercury Art Center більше не проводитиме виставок на площі Міцкевича. – Катерина Сліпченко](#)

[Харківські архітектори з Urban Reform запускають проєкт з раннього відновлення Харкова. – Олексій Содома](#)

Креативні індустрії

Проект про 8-річну дівчинку з Ірпеня номінували на найпрестижнішу цифрову премію світу. – Микита Кишиневський

Благодійність. Меценатство. Волонтерство

Понад 17 мільйонів гривень для військових зібрали «Курган і Agregat» під час євротуру. – Дар'я Лобанок

Святослав Вакарчук дав концерт на підтримку енергетиків посеред знищеної електростанції. – Микита Кишиневський

Театр

Обережно – вистава!. – Ольга Кукула-Новак, Софія Сіренко

Хореографічне мистецтво

Займаються в укритті та беруть участь у фестивалях. Як у Херсоні тренується дитячий танцювальний колектив «Крилаті». – Катерина Белякова

Музика

Українська опера GAIA-24 перемогла у міжнародному конкурсі Music Theatre Now. – Ксенія Білаш

Деколонізація під біт: як СМІК змінює взаємодію з традицією та ро-бить народне щоденним. – Лілія Черненко

Візуальні мистецтва

«Вікі любить пам'ятки 2025»: фото Святогірської лаври стало найкращою світлою Донеччини

«Естетика витіснення»: «Музей забування» в Одесі та Дніпрі. – Юлія Манукян

Кіномистецтво. Кінопрокат

Пітчингу Держкіно у 2026 році не буде: що про це відомо. – Закревська Оля

Український III-фільм «Відстань між двома точками мене» потрапив у фінал голосування Webby Awards. – Діана Горон

«2000 метрів до Андріївки» Чернова відзначено одразу в декількох номінаціях на премії Еммі. – Ольга Паньків

Романтичне фентезі «Мавка. Справжній міф» виходить онлайн

Документальний фільм про розмінування «Тиха земля» доступний онлайн: де подивитися?

Як змінювалося кіно про швидкість: від Bullitt до «На драйві»

Декоративно-ужиткове мистецтво. Художні промисли. Аматорство
Врятована спадщина: українська вишивка та ірландські традиції об'єдналися в Бланчардстауні. – Юлія Дон

Література. Книговидання

100 українських книжок перекладуть у 33 країнах. Найбільше – польською та англійською

Поет із Сімферополя Богдан-Любомир Притула став лауреатом Міжнародної німецько-української премії імені Олесея Гончара. – Катерина Глянько

Українець створив застосунок, який транскрибує і перекладає текст: як він працює. – Анастасія Курінська, Поліна Горлач

Видавництво Vivat запускає благодійну акцію для поранених військо-вих Харківщини. – Дарина Рубан

«Комора» видасть лімітований наклад «Польових досліджень» Забуж-ко з першою обкладинкою до 30-річчя видання. – Анастасія Курінська

У зоні тиші. Виходить новий поліський трилер про страх, пам'ять і Чорнобиль. – Ніно Авалішвілі

«Симфонія монстрів»: не-бестселер Марка Леві про викрадених дітей, який не помітили в Україні. – Ганна Улора

Музейна справа

У Києві експонуватимуть акварель Шевченка, яка вважалася втраченою: що відомо. – Анастасія Курінська

Охорона культурної спадщини

Нідерланди виділять 1 млн євро на збереження української культурної спадщини. – Дарина Рубан

«Ці руйнування треба було закрити і залишити»: архітектори Ольга Клейтман і Володимир Лопатько про реставрацію 7-го під'їзда Держпрома

РФ знищила у Великому Бурлуку на Харківщині садибу Донців-Захаржевських. – Марія Солодовнік, В'ячеслав Мавричев

Була останнім дерев'яним маєтком на Харківщині: архітектор – про значення знищеної ударом РФ садиби Донців-Захаржевських. – Єлизавета Меньшикова, Любов Геращенко

Читання. Промоція читання

Випити кави й узяти книжку додому: у Луцьку з'явилася бібліотека-кав'ярня

Релігія

Третина молоді – атеїсти та агностики: як за останні роки змінилася релігійна приналежність українців. – Анна Коваленко

Культура національних меншин. Закордонні українці

У Парижі пластуни зібрали кошти для ЗСУ на майстер-класах із писанкарства. – Дарина Рубан

Міжнародне співробітництво

У Парижі відбулася зустріч із українською диригенткою Оксаною Линів про культурну дипломатію між Францією та Україною. – Катерина Гладка

Музей Junibacken додав українську мову до популярної інсталяції «Поїзд казок». – Юлія Дон

Директор британського фестивалю, де має виступити Каньє Вест, став на захист репера і закликає його пробачити. – Анастасія Курінська

Скандал навколо Каньє Веста: через заборону на в'їзд у Британію скасували увесь фестиваль Wireless. – Поліна Горлач

OpenAI, Anthropic і Google об'єдналися для спільної боротьби: Китай копіює їхні моделі ШІ. – Анастасія Курінська

Загальні питання

«Зробити так, щоб українська молодь зростала на українських сенсах, а не на чужих наративах»: Бережна про «Тисячovesну». – Суспільне Культура

Міністерство культури запустило ініціативу президента України Володимира Зеленського «Тисячovesна». Суть проєкту – витіснити російський та російськомовний контент з інформаційного простору, сформувавши попит на український продукт і вплинути на культурні звички українців, передусім серед молоді. Про це віцепрем'єрка з гуманітарних питань та міністерка культури Тетяна Бережна розповіла Людмилі Чирковій в ефірі програми «Культура на часі» на Суспільне Культура. Докладно:

<https://suspilne.media/culture/1283342-zrobiti-tak-sob-ukrainska-molod-zrostala-na-ukrainskih-sensah-a-ne-na-cuzih-narativah-berezna-pro-tisacovesnu/>

Державна програма «Тисячovesна»: хто може податися та які терміни. – Закревська Оля

Програма підтримки культурних проєктів «Тисячovesна», яку Президент запропонував ще у вересні 2025-го, передбачає фінансування створення українського культурного продукту – від музики й вистав до фільмів, серіалів і мистецьких подій. Подати заявку можна вже зараз, а дедлайн – 28 травня. Докладно:

<https://liroom.com.ua/news/tisyachovesna/>

Мінкульт оновив правила для історичних населених місць. – Віра Перун

В Україні оновили правила надання статусу історичних населеним місцям, щоб зробити процедуру прозорішою для громад. Тепер органи місцевого самоврядування мають перелік критеріїв і зрозумілу послідовність дій – від подання документів до ухвалення остаточного рішення. Оновлені правила запроваджують чіткі умови для внесення населених пунктів до списку історичних місць України. Громадам рекомендують протягом року розробити необхідну документацію, яка визначить межі історичних ареалів та встановить режими їх використання. Окрім оновлення правил, уряд актуалізував назви і категорії населених пунктів, які вже перебувають у списку історичних місць. У Мінкульті вважають, що новий підхід має стати інструментом для захисту архітектурного вигляду міст та селищ від хаотичної забудови. Докладно:

https://lb.ua/culture/2026/04/07/731481_minkult_onoviv_pravila.html

«Гроші є, але не зрозуміло куди вони підуть»: директорка Українського культурного фонду про недофінансування. – Володимир Тунік-Фриз

Дев'ять років тому держава створила Український культурний фонд (УКФ) – інституцію, яка мала перенаправляти державні кошти на приватні культурні проєкти. За ідеєю, фонд мав стати провідним інструментом розвитку українських митців, таким собі українським USAID, але для внутрішніх інвестицій. Наразі УКФ перетворився на тінь від цієї ідеї: він системно недофінансований, не має достатньої кількості працівників, а гранти отримують до 19% від тих, хто подається. Ба більше, у фонду навіть немає свого

приміщення. Орендовану будівлю у «Мистецькому арсеналі» довелося тимчасово залишити через холод та розірвані батареї після важкої зими. Про фінанси культури на четвертий рік повномасштабної війни, державну політику у цій сфері та майбутнє УКФ розповідає виконавча директорка УКФ Анастасія Образцова. Докладно:

<https://life.pravda.com.ua/culture/ukrajinskiy-kulturniy-fond-problemi-finansuvannya-ta-vikliki-u-2026-roci-314285/>

Нацбанк випустив нову срібну монету у формі великодньої писанки. – Микита Кишиневський

Національний банк України випустив нову пам'ятну монету у формі писанки до великодніх свят. Вона має назву «Великодня радість. Писанка» та прославляє традиційні старовинні орнаменти Полісся. Нова монета продовжує серію «Українська спадщина», яку започаткували торік. Дизайн монети створила мисткиня Олександра Кучинська. Докладно:

<https://shotam.info/natsbank-vypustyv-novu-sribnu-monetu-u-formi-velykodnoi-pysanky/>

До 40-річчя Чорнобильської катастрофи

У Carnegie Hall відбудеться концерт до 40-х роковин Чорнобиля на підтримку української культури. – Катерина Гладка

Фундація Young Performers Foundation за патронату Permanent Mission of Ukraine to the United Nations представить музичний вечір, присвячений 40-й річниці Чорнобильської катастрофи. Концерт відбудеться 1 травня у Carnegie Hall і стане музичною даниною пам'яті трагедії 1986 року. У програмі – виступи скрипальки Соломії Івахів та піаністів Стівена Бека і Павла Гінтова. Концерт об'єднає музикантів з України та США. Усі зібрані кошти будуть спрямовані на підтримку української культури. Докладно:

https://lb.ua/culture/2026/04/07/731397_carnegie_hall_vidbudetsya.html

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

Мінкульт створив експертну раду з питань формування державної інформаційної політики. – Валерія Буняк

Міністерство культури України утворило експертну раду з питань формування державної інформаційної політики. Відповідний наказ ухвалили 6 квітня на підставі положення про Мінкульт, затвердженого постановою Кабміну від 16 жовтня 2019 року №885 (зі змінами). Експертна рада є постійно діючим консультативно-дорадчим органом, що готуватиме рекомендації та пропозиції щодо державної інформполітики. Згідно з наказом, серед основних завдань експертної ради – підготовка пропозицій і рекомендацій, визначення шляхів, механізмів та способів вирішення проблемних питань, що виникають під час реалізації державної політики в інформаційній сфері, сприяння у формуванні ефективної політики з урахуванням сучасних викликів і потреб, сприяння поширенню кращих міжнародних практик, встановлення співпраці з іншими держорганами, ГО та експертним середовищем для обміну досвідом в

інформаційній сфері. Головою ради є заступниця міністерки культури з питань європейської інтеграції Наталія Мовшович, а її заступницею – директорка Департаменту стратегічних комунікацій та промоції української культури Ганна Красноступ. Серкретарка – Ольга Чупис, начальниця відділу інформаційної та культурної реінтеграції Департаменту стратегічних комунікацій та промоції української культури Мінкультури. Докладно про те, хто ще увійшов до експертної ради:

<https://detector.media/infospace/article/248872/2026-04-07-minkult-stvoryv-ekspertnu-radu-z-pytan-formuvannya-derzhavnoi-informatsiynoi-polityky/>

Представництво ЄС оголосило конкурс відео про європейське майбутнє України для творців контенту і блогерів. – Валерія Буняк

Їх запрошують поділитися своїм баченням європейського майбутнього України або спільних цінностей України та ЄС. Щоб взяти участь, потрібно створити відео українською чи англійською, опублікувати його на своїй сторінці в інстаграмі або фейсбуці, позначити в дописі Представництво ЄС в Україні та додати хештег конкурсу #UAinEUfuture. Подати заявку, заповнивши коротку [гугл-форму](#), можна до 17 квітня. Докладно:

<https://detector.media/mozhlyvosti-dlya-media/article/248883/2026-04-07-predstavnytstvo-ies-ogolosylo-konkurs-video-pro-ievropeyske-maybutnie-ukrainy-dlya-tvortsiv-kontentu-i-blogeriv/>

«Уламки реальності». Як «Східний варіант» працює з джерелами й аудиторією на окупованих територіях. – Ірина Семенюта

Постійні російські обстріли й обмеження в інформаційному просторі суттєво ускладнюють роботу українських журналістів із тимчасово окупованими територіями (ТОТ). В умовах посиленого контролю, блокувань і постійних ризиків для людей будь-яка комунікація джерел на окупованих територіях з українськими журналістами може становити загрозу. Попри це, українські медіа продовжують шукати способи залишатися на зв'язку з аудиторією в окупації – часто працюючи з фрагментами інформації та майже без зворотного зв'язку. Як саме це відбувається та чого бракує для глибшого висвітлення життя на ТОТ, розповіла шеф-редакторка «Східного варіанту» Анастасія Руденко. Докладно:

<https://detector.media/infospace/article/248880/2026-04-07-ulamky-realnosti-yak-skhidnyy-variant-pratsyuie-z-dzherelamy-y-audytoriiemy-na-okupovanykh-terytoriyakh/>

Росія поширила сотні антиукраїнських матеріалів у 35 франкомовних медіа Західної Африки, – France 24. – Валерія Буняк

З червня по жовтень 2024 року у 35 західноафриканських медіа поширили майже 650 унікальних статей антиукраїнського, антифранцузького, проросійського та про-AES (Альянс держав Сахеля – заснований у 2023 році союз між Нігером, Малі та Буркіна-Фасо) спрямування. Докладно:

<https://detector.media/infospace/article/248878/2026-04-07-rosiya-poshyryla-sotni-antyukrainskykh-materialiv-u-35-frankomovnykh-media-zakhidnoi-afryky-france-24/>

Регіональна культурна політика, культурно-мистецькі ініціативи громад

Mercury Art Center більше не проводитиме виставок на площі Міцкевича.
– Катерина Сліпченко

Сучасний артцентр Mercury Art Center завершує виставкову діяльність на площі Міцкевича, 10, Центр готується до ревіталізації історичного будинку. «Ревіталізація простору є частиною довгострокового розвитку Mercury Art Center та переосмислення його ролі як платформи для сучасного українського мистецтва, артбізнесу, діалогу та культурних ініціатив. Під час оновлення команда зосередиться на мобільних форматах роботи, партнерських проектах і розширенні присутності Mercury Art Center поза межами однієї фізичної адреси. Водночас Аукціонний дім Меркурій, який є у структурі Mercury Art Center, продовжує свою роботу без змін», – коментує Лілія Михайлик, директорка Mercury Art Center. Докладно:

https://zaxid.net/mercury_art_center_bilshe_ne_provoditime_vistavko_na_plos_hhi_mitskevicha_n1634320

Харківські архітектори з Urban Reform запускають проєкт з раннього відновлення Харкова. – Олексій Содома

Громадська організація Urban Reform запускає проєкт «Харків: спільне майбутнє». Метою проєкту є підтримка раннього відновлення центральної частини Харкова. Для цього урбаністи з Urban Reform прагнуть залучити мешканців та спільноти міста та сформувати відкриту платформу для діалогу та обміну досвідом. Команда Urban Reform збирає бачення, ідеї, а також дослідження міста, щоб посилити зв'язки між просторами і містянами. Докладно:

<https://lyuk.media/news/urban-reform-project/>

Креативні індустрії

Проєкт про 8-річну дівчинку з Ірпеня номінували на найпрестижнішу цифрову премію світу. – Микита Кишиневський

Український віртуальний проєкт «Arina's Story» від UNITED24 та ISD Group номінували на премію Webby Awards. Історія восьмирічної дівчинки зі зруйнованого Ірпеня змагатиметься за нагороду разом із проєктами від Netflix, Google та світових зірок. Це віртуальний документальний проєкт, який допомагає збирати пожертви. Головна героїня – реальна восьмирічна дівчинка Аріна. Вона проводить користувачів крізь зруйнований російськими військами Ірпінь та розповідає про свою мрію безпечно навчатися. Проєкт не лише показує руйнування, а й розкриває міжнародній аудиторії багатозарову українську культуру: від свята Маланки та музики Миколи Леонтовича до сучасного мистецтва й хореографії. Головна мета розробників – показати світ

очима дитини та зібрати кошти, щоб побудувати безпечні укриття для українських школярів. Докладно:

<https://shotam.info/istoriiu-8-richnoi-divchynky-z-irpenia-nominuvaly-na-nauprestyzhnishu-internet-premiiu-svitu/>

Благодійність. Меценатство. Волонтерство

Понад 17 мільйонів гривень для військових зібрали «Курган і Agregat» під час євротуру. – Дар'я Лобанок

Під час двотижневого туру європейськими містами гурт «Курган і Agregat» зібрав на потреби військових понад 17 мільйонів гривень. Упродовж двох тижнів колектив відвідав 14 міст. Докладно:

<https://life.pravda.com.ua/culture/gurt-kurgan-i-agregat-zibrav-ponad-17-mln-griven-dlya-viyskovih-u-yevroturi-314266/>

Святослав Вакарчук дав концерт на підтримку енергетиків посеред знищеної електростанції. – Микита Кишиневський

Музикант виступив для енергетиків на одній із пошкоджених електростанцій. Співак заспівав посеред зруйнованого російською ракетою енергоблока, аби підтримати працівників станції. Докладно:

<https://shotam.info/sviatoslav-vakarchuk-dav-kontsert-na-pidtrymku-enerhetykiv-posered-znyshchenoi-elektrostantsii-foto/>

Театр

Обережно – вистава!. – Ольга Кукула-Новак, Софія Сіренко

Відгук на спектакль Івано-Франківського театру драми та комедії ІF DRACO «Обережно – жінки!» Тараса Бенюка. Прем'єра відбулася у лютому на новому майданчику театру – камерній сцені в палаці Потоцьких. Докладно:

<https://postimpreza.org/texts/oberezhno-vystava>

Хореографічне мистецтво

Займаються в укритті та беруть участь у фестивалях. Як у Херсоні тренується дитячий танцювальний колектив «Крилаті». – Катерина Белякова

У прифронтовому Херсоні займається хореографією дитячий танцювальний колектив «Крилаті». Він був заснований у 2024 році на базі громадської організації «Об'єднані любов'ю до дітей». Про те як проходять тренування розповідають його учасниці. Докладно:

<https://suspilne.media/kherson/1282222-zajmautsa-v-ukritti-ta-berut-ucast-u-festivalah-ak-u-hersoni-trenuetsa-ditacij-tancuvalnij-kolektiv-krilati/>

Музика

Українська опера GAIA-24 перемогла у міжнародному конкурсі Music Theatre Now. – Ксенія Білаш

Українська постановка GAIA-24. Opera del Mondo від лабораторії Opera Aperta стала лауреатом міжнародного конкурсу Music Theatre Now (MTN). Результати конкурсу розмістили на його [офіційному сайті](#). Міжнародне журі

відібрало роботу композиторів Романа Григоріва та Іллі Разумейка до списку 7 найвизначніших музично-театральних проєктів світу серед робіт сезону 2023–2025. Зараз команда Opera Aperta працює над наступною оперою Modraniht. Songs of winter war, світова прем'єра якої відбудеться 10 травня в приміщенні МЦКМ на закритті фестивалю КІ FEST. Докладно:

https://lb.ua/culture/2026/04/08/731535_ukrayinska_opera_gaia-24.html

Деколонізація під біт: як СМІК змінює взаємодію з традицією та робить народне щоденним. – Лілія Черненко

Слово «деколонізація» іноді звучить дещо абстрактно – як ідея, яку важко приміряти до свого життя. Але осмислити свій спадок – це не завжди виснажливий чи нудний процес. Можна почати зі знайомих практик: музики, танців та друзів поруч – саме з цим уже два роки працює СМІК. Це музичний проєкт, що виник з ідеї поєднати традиційну та електронну експериментальну музику. Він з'явився під час повномасштабного вторгнення як відповідь на пошук ідентичності й потребу мати ґрунт під ногами. У матеріалі – історія ініціативи, що перетворює деколонізацію на частину життя. Докладно:

<https://www.platfor.ma/topic/dekolonizatsiya-pid-bit-yak-smyk-zminyuye-vzayemodiyu-z-tradytsiyeyu-ta-povertaye-narodnu-muzyku-narodu/>

Візуальні мистецтва

«Вікі любить пам'ятки 2025»: фото Святогірської лаври стало найкращою світлиною Донеччини

Автор світлини – Олександр Мальон – зробив його ще 13 жовтня 2020 року. Докладно:

<https://ms.detector.media/withoutsection/post/39139/2026-04-07-viki-lyubyt-pamyatky-2025-foto-svyatogirskoi-lavry-stalo-naykrashchoyu-svitlynoyu-donechchynu/>

«Естетика витіснення»: «Музей забування» в Одесі та Дніпрі. – Юлія Манукян

Відкриття виставки «Музей забування: Одеса» у просторі ONFAM 21 лютого стало подією, що виходить за межі суто мистецького жесту. Site-specific інсталяція Даші Подольцевої у синергії зі звуковим ландшафтом Олексія Шмурака пропонує глядачеві складну рефлексію над механікою пам'ятання у травмованому суспільстві. Одеська експозиція є першою частиною масштабного дослідження, що має на меті зафіксувати спектр варіантів того, як ми проживаємо спільну травму. Авторка пропонує огляд одеської версії проєкту та ділиться очікуваннями і враженнями авторів щодо його наступних ітерацій, одна з яких нещодавно відкрилася у дніпровській галереї «Артсвіт», а остання планується у Полтавському краєзнавчому музеї. Докладно:

<https://artslooker.com/estetyka-vytisnennia-muzey-zabuvannia-v-odesi-ta-dnipri/>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Пітчингу Держкіно у 2026 році не буде: що про це відомо. – Закревська

Оля

Чому не буде пітчінгів? Докладно:

<https://liroom.com.ua/films>

Український III-фільм «Відстань між двома точками мене» потрапив у фінал голосування Webby Awards. – Діана Горон

Стрічка номінована в категорії «Best Use of AI» у секції «Video & Film / Performance & Craft». Голосування триватиме до 16 квітня, а переможців оголосять 21 квітня. Підтримати українську анімацію можна за [ПОСИЛАННЯМ](#). Докладно:

<https://detector.media/infospace/article/248892/2026-04-07-ukrainskyy-shi-film-vidstan-mizh-dvoma-tochkamy-mene-potrapyv-u-final-golosuvannya-webby-awards/>

«2000 метрів до Андріївки» Чернова відзначено одразу в декількох номінаціях на премії Еммі. – Ольга Паньків

Фільм «2000 метрів до Андріївки» отримав шість номінацій на премії Еммі, включаючи найкращий документальний фільм та найкращий сценарій. Фільм також номіновано на премію Джорджа Фостера. Докладно:

https://kino.24tv.ua/2000-metriv-do-andriyivki-nominovano-emmi-yakih-kategoriyah-vidznachili_n3044830

Романтичне фентезі «Мавка. Справжній міф» виходить онлайн

Подивитися художній фільм онлайн можна буде на міжнародному стримінговому сервісі. «Справжній міф» вийде онлайн на Netflix UA вже 29 квітня. Докладно:

<https://www.cinema.in.ua/mavka-spravzhnii-mif-onlain/>

Документальний фільм про розмінування «Тиха земля» доступний онлайн: де подивитися?

Документальний фільм ПРООН про гуманітарне розмінування «Тиха земля» вийшов онлайн. Режисерами фільму виступили Віктор Солодуха та Еміль Бахтиєв з VAZA Production. Докладно:

<https://bit.ua/2026/04/dokumentalnyj-film-pro-rozminuvannya-tyha-zemlya-dostupnyj-onlajn-de-podyvytysya/>

Як змінювалося кіно про швидкість: від Bullitt до «На драйві»

28–29 березня пройшов закритий показ першого українського пригодницького екшну про автоперегони «На драйві». Жанр стрітрейсерського кіно ніколи не був у центрі уваги, як великі франшизи чи супергеройські всесвіти, але свої культові історії він усе ж сформував. Як цей жанр змінювався з часом: від перших культових сцен до сучасних історій, у яких важливішим за сюжет стає відчуття дороги, – докладно:

<https://bit.ua/2026/04/yak-zminyuvalosya-kino-pro-shvydkist-vid-bullitt-do-na-drajvi/>

Декоративно-ужиткове мистецтво. Художні промисли. Аматорство

Врятована спадщина: українська вишивка та ірландські традиції об'єдналися в Бланчардстауні. – Юлія Дон

В ірландському місті Бланчардстаун розпочала роботу унікальна експозиція під назвою «Символ надії». На виставці представлено поєднання автентичного українського одягу та реконструйованих ірландських костюмів. Фундаментом проєкту стала масштабна колекція, що налічує понад 100 одиниць справжнього українського вбрання. Цим речам більше ста років, і кожна з них прикрашена ручною вишивкою. Безцінні реліквії потрапили до Ірландії завдяки переселенцям: люди вивозили старовинні строї, щоб захистити національне надбання від руйнівних наслідків війни та можливого знищення. Докладно:

<https://ktoday.com.ua/86604/vryatovana-spadshhyna-ukrayinska-vyshyvka-ta-irlandski-tradyciyi-obyednalysya-v-blanchardstauni/>

Література. Книговидання

100 українських книжок перекладуть у 33 країнах. Найбільше – польською та англійською

У межах програми Translate Ukraine 100 українських книжок перекладуть у 33 країнах. Результати конкурсу перекладацьких проєктів: загалом отримали 179 заявок від видавців з усього світу, що на 18 більше, ніж торік. Найбільше перекладів заплановано польською – 9 видань, англійською – 8, сербською – 7. Докладно:

<https://www.platfor.ma/100-ukrayinskyh-knyzhok-perekladut-u-33-krayinah-najbilshe-polskoyu-ta-anglijskoyu/>

Поет із Сімферополя Богдан-Любомир Притула став лауреатом Міжнародної німецько-української премії імені Олесея Гончара. – Катерина Глянько

18-річний український поет і письменник із Сімферополя Богдан-Любомир Притула, який зараз проживає в Ірпені на Київщині, став лауреатом Міжнародної німецько-української літературної премії імені Олесея Гончара 2026 року для молодих літераторів. Притула переміг у номінації «Мала проза» за добірку «Нотатки, писані пилом на внутрішній стінці мого черепа». Докладно:

<https://suspilne.media/crimea/1283420-poet-iz-simferopola-bogdan-lubomir-pritula-stav-laureatom-miznarodnoi-nimecko-ukrainskoi-premii-imeni-olesa-goncara/>

Українець створив застосунок, який транскрибує і перекладає текст: як він працює. – Анастасія Курінська, Поліна Горлач

Український розробник Олександр Болячий створив плеєр, який автоматично транскрибує аудіокниги у реальному часі. Застосунок називається Libly. Він перетворює аудіо на текст під час прослуховування, а також може одразу перекладати окремі слова та фрази. Libly розпізнає понад 30 мов і може перекладати текст на понад 73 мови. Його призначення – допомогти тим, хто вивчає іноземні мови або людям із порушенням слуху. Докладно:

<https://suspilne.media/culture/1283672-ukrainec-stvoriv-zastosunok-akij-transkribue-i-perekladae-tekst-rozrobnik-rozpoviv-ak-vin-pracue/>

Видавництво Vivat запускає благодійну акцію для поранених військових Харківщини. – Дарина Рубан

П'ять гривень із кожного проданого видання від Vivat спрямують на закупівлю книжок для поранених військових у лікарнях Харківщини. Благодійна акція триватиме із 6 квітня по 6 травня. Також покупці зможуть придбати будь-яке видання в книгарні Vivat, залишити його у спеціальному кошику для збору. Мета благодійної акції – забезпечити військових книжками та підтримати їхнє емоційне відновлення. Докладно:

<https://shotam.info/vydavnytstvo-vivat-zapuskaie-blahodiynu-aktsiiu-dlia-poranenykh-viyskovykh-kharkivshchyny/>

«Комора» видасть лімітований наклад «Польових досліджень» Забужко з першою обкладинкою до 30-річчя видання. – Анастасія Курінська

До тридцятирічного ювілею роману Оксани Забужко «Польові дослідження з українського сексу» видавництво «Комора» видасть лімітований наклад книжки з першою обкладинкою авторства графіка Юрія Чаришнікова. Докладно:

<https://suspilne.media/culture/1283438-komora-vidavst-limitovaniij-naklad-polovih-doslidzen-zabuzko-z-persou-obkladinkou-do-30-ricca-vidanna/>

У зоні тиші. Виходить новий поліський трилер про страх, пам'ять і Чорнобиль. – Ніно Авалішвілі

В Україні з'явилася одна з найпомітніших книжкових новинок сезону – роман «Залишена» авторки Оксани Ковальчук. Це історія, що балансує між детективом, трилером і міфом, занурюючи читача у світ поліських лісів і постчорнобильського простору. Докладно:

<https://lyuk.media/news/new-thriller/>

«Симфонія монстрів»: не-бестселер Марка Леві про викрадених дітей, який не помітили в Україні. – Ганна Улюра

Осінь 2023 року, Франція, виходить новий роман Марка Леві. Коли автор, добрий друг України, береться писати про російсько-українську війну (ще й в жанрі, на якому знається неабияк – в мелодраматичному), то це має бути бестселер, мусить бути бестселером. «Симфонія монстрів» (La Symphonie des monstres) і мала б ним стати, але щось пішло не так. І до речі, це книжка уже два роки як перекладена українською. Чули про неї? Докладно:

<https://chytomo.com/symfoniia-monstriv-ne-bestseler-marka-levi-pro-vykradenykh-ditej-iakyj-ne-pomityly-v-ukraini/>

Музейна справа

У Києві експонуватимуть акварель Шевченка, яка вважалася втраченою: що відомо. – Анастасія Курінська

У Музеї «Заповіту» Тараса Шевченка в Переяславі презентували акварель «Михайлівський Золотоверхий монастир у Києві» Тараса Шевченка, яка тривалий час вважалася втраченою. Скоро роботу можна буде побачити у Софії Київській. Власником картини є антиквар, архітектор та власник аукціонного дому «Епоха» Федір Зернецький. Він придбав цю роботу у 2018 році на Sotheby's. Разом із супутніми витратами це обійшлося у 10 тисяч фунтів стерлінгів (за нинішнім курсом – понад 575 тисяч гривень). За словами колекціонера, робота є унікальною через стан, в якому вона збереглася. Акварель також особлива тим, що паспорт для неї зробив сам автор. Докладно:

<https://suspilne.media/culture/1283802-u-kievi-eksponuvatimut-akvarel-sevcenka-aka-vvazalasa-vtracenu-so-vidomo/>

Охорона культурної спадщини

Нідерланди виділять 1 млн євро на збереження української культурної спадщини. – Дарина Рубан

Нідерланди виділяють мільйон євро на підтримку і розвиток культури через Український фонд культурної спадщини. Заяву про фінансування зробив Надзвичайний і Повноважний Посол Королівства Нідерландів в Україні Алле Дорхаут. Він зустрівся з представниками українського культурного відомства напередодні Міжнародної конференції «Співпраця заради стійкості». Сторони також обговорили питання культурної дипломатії та підтримки українців за кордоном. Збереження зв'язку громадян України з національною культурою впроваджуватимуть через спільні ініціативи та культурні заходи з Нідерландами. Докладно:

<https://shotam.info/niderlandy-vydiliat-1-mln-ievro-na-zberezhennia-ukrainskoi-kulturnoi-spadshchyny/>

«Ці руйнування треба було закрити і залишити»: архітектори Ольга Клейтман і Володимир Лопатько про реставрацію 7-го під'їзда Держпрома

У матеріалі порушується питання про відбудову будівлі Держпрому яку було пошкоджено під час чергового обстрілу [28 жовтня 2024 року]. Чому обрали реставрацію, а не консервацію, і що знайшли в підвалах Держпрому розповідають Ольга Клейтман, керівниця архітектурного бюро SBM Studio, та Володимир Лопатько, архітектор-реставратор. Докладно:

<https://lyuk.media/city/olha-kleytman-and-volodymyr-lopatko/>

РФ знищила у Великому Бурлуку на Харківщині садибу Донців-Захаржевських. – Марія Солодовнік, В'ячеслав Мавричев

7 квітня російські війська знищили садибу Донців-Захаржевських у Великому Бурлуку. Маєток, що є пам'яткою архітектури місцевого значення, охопила пожежа після серії ударів безпілотників. Віктор Терещенко, начальник Великобурлуцької селищної військової адміністрації, сказав, що у будівлю було пряме влучання. Докладно:

<https://suspilne.media/kharkiv/1283626-rf-znisila-u-velikomu-burluku-na-harkivsini-sadibu-donciv-zaharzevskih-foto/>

Була останнім дерев'яним маєтком на Харківщині: архітектор – про значення знищеної ударом РФ садиби Донців-Захаржевських. – Єлизавета Меньшикова, Любов Геращенко

Садиба Донців-Захаржевських у Великому Бурлуку Харківської області, знищена російським влучанням 7 квітня, була останньою дерев'яною будівлею такого масштабу в області, збереженою в автентичному вигляді. За оцінкою архітектора, внаслідок бойових дій на Харківщині втрачені близько 300 пам'яток. Історичне значення садиби Донців-Захаржевських та про родину управителів садиби докладно:

<https://suspilne.media/kharkiv/1283970-bula-ostannim-derevanim-maetkom-na-harkivsini-arhitektor-pro-znacenna-znisenoj-udarom-rf-sadibi-donciv-zaharzevskih/>

Читання. Промоція читання

Випити кави й узяти книжку додому: у Луцьку з'явилася бібліотека-кав'ярня

У Луцьку по вулиці Володимира Івасюка з'явилася бібліотека-кав'ярня «Горнятко», де можна почитати у закладі та взяти книжки додому, залишивши свої контакти й повернувши видання згодом. Особливістю закладу є поєднання кав'ярні з невеликою бібліотекою. Докладно:

<https://chytomo.com/vypyty-kavy-j-uziaty-knyzhku-dodomu-u-lutsku-z-iavylasia-biblioteka-kav-iarnia/>

Релігія

Третина молоді – атеїсти та агностики: як за останні роки змінилася релігійна приналежність українців. – Анна Коваленко

Більше половини (63%) українців вважають себе православними, серед них найбільше – прихожан Православної церкви України (ПЦУ). Хоча загалом останні роки релігійна приналежність громадян майже не змінилася, атеїстів дещо більше. Наведено інфографіку дослідження.

<https://life.pravda.com.ua/society/skilki-sered-ukrajinciv-prihozhan-upc-mp-opituvannya-314288/>

Культура національних меншин. Закордонні українці

У Парижі пластуни зібрали кошти для ЗСУ на майстер-класах із писанкарства. – Дарина Рубан

Скаутська організація «Пласт» (станція Париж) провела благодійні майстер-класи з традиційного писанкарства. Заходи проводили в столиці Франції та місті Шесі. На майстер-класи завітали більше 50 учасників з української та французької громад. Перший із заходів присвятили створенню лемківської писанки. Завдяки внескам учасників вдалося зібрати 800 євро. Кошти спрямують: на підтримку пластунів, які захищають Україну на фронті;

на організацію табору від куреня «Княгині» для дітей, які втратили батьків через війну. Докладно:

<https://shotam.info/u-paryzhi-plastuny-zibraly-koshty-dlia-zsu-na-mayster-klasakh-iz-pysankarstva/>

Міжнародне співробітництво

У Парижі відбулася зустріч із українською диригенткою Оксаною Линів про культурну дипломатію між Францією та Україною. – Катерина Гладка

Днями в Українському культурному осередку імені Василя Сліпака в Парижі відбулася зустріч із українською диригенткою Оксаною Линів. Під час заходу, який організував Центр Анни Київської, йшлося про історичні та мистецькі зв'язки між Україною та Францією. Окрему увагу було приділено важливості розвитку сталих мистецьких проєктів як інструменту посилення присутності України у світовому культурному просторі. Оксана Линів також поділилася досвідом співпраці з французькими музичними колективами та ініціативами, пов'язаними з популяризацією української музики, зокрема досвідом проєктів у співпраці з українськими композиторами. Також обговорювалася світова прем'єра твору «Les visions de Prince» композитора Едуара Резача, написаного за мотивами роману Антуана де Сент-Екзюпері. Прем'єра відбулася у лютому в Philharmonie de Paris за участі Orchestre de Paris та викликала позитивний відгук слухачів. Докладно:

https://lb.ua/culture/2026/04/07/731500_parizhi_vidbulasya_zustrich.html

Музей Junibacken додав українську мову до популярної інсталяції «Поїзд казок». – Юлія Дон

Дитячий культурний музей «Юнібакен» (Junibacken), що розташований у Стокгольмі, Швеція, розширив можливості своєї легендарної інсталяції «Поїзд казок». Відтепер популярна експозиція, присвячена творчому всесвіту Астрід Ліндгрєн, доступна й українською мовою. Презентація відбулася в межах масштабного фестивалю «Українська весна 2026». Особливістю української версії став голос української акторки Ади Роговцевої. Докладно:

<https://ktoday.com.ua/86597/muzej-junibacken-dodav-ukrayinsku-movu-do-populyarnoyi-instalyaciyi-poyezd-kazok/>

Директор британського фестивалю, де має виступити Каньє Вест, став на захист репера і закликає його пробачити. – Анастасія Курінська

Керівник фестивалю Wireless Festival Мелвін Бенн захистив рішення обрати Каньє Веста (Ye) хедлайнером свого заходу, закликаючи людей пробачити реперу. Керівник також наголосив, що фестиваль Wireless не дає Весту платформу для «звеличення будь-якої думки», а лише для виконання пісень, якими «насолоджуються мільйони». Єврейські групи розкритикували рішення Бенна. Докладно:

<https://suspilne.media/culture/1283278-direktor-britanskogo-festivalu-de-mae-vistupiti-kane-vest-stav-na-zahist-repera-i-zaklikae-jogo-probaciti/>

Скандал навколо Канье Веста: через заборону на в'їзд у Британію скасували увесь фестиваль Wireless. – Поліна Горлач

Фестиваль Wireless у Лондоні скасували після того, як реперу Канье Весту (який нині виступає під ім'ям Ye) заборонили в'їзд до Великої Британії. Артист мав стати хедлайнером події в липні, однак Міністерство внутрішніх справ країни відкликало його електронний дозвіл на в'їзд (ЕТА). Як пояснили чиновники, присутність музиканта «не сприятиме суспільному благу». Докладно:

<https://suspilne.media/culture/1283834-skandal-navkolo-kane-vesta-cerez-zaboronu-na-vizd-u-britaniu-skasovali-uves-festival-wireless-festival/>

OpenAI, Anthropic і Google об'єдналися для спільної боротьби: Китай копіює їхні моделі ШІ. – Анастасія Курінська

OpenAI, Anthropic PBC та Google, які є компаніями-конкурентами, вирішили співпрацювати, аби разом боротися проти китайських конкурентів, що отримують результати з американських моделей штучного інтелекту. Таке безпрецедентне об'єднання американських техногігантів свідчить про надзвичайну серйозність ситуації. Докладно:

<https://suspilne.media/culture/1283888-openai-anthropic-i-google-obednalisa-dla-spilnoi-borotbi-kitaj-kopiuue-ihni-si-modeli/>

Випуск підготувала

В. В. Пижевська,
головний бібліограф сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації відділу НАУІ
Інформцентру з питань культури та мистецтва,
E-mail: infocenter@nplu.org; info_nplu@ua.fm
контакт. тел.: 425-23-26